

Asia: VN/23654/2021

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta/Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av arkivlagen och lagen om Riksarkivet

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kynnys ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta arkisto- ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta.

Nykytila ja nykytilan arviointi

Nykytilan läpikäynnissä ja lainsäädännön yhteensovittamistarpeissa digipalvelulaki ja saavutettavuusvaatimukset on hyvin huomioitu. Saavutettavuutta ei kuitenkaan ole enää konkreettisesti mainittu luonnoksen säädösten tasolla. Luonnoksessa todetaan, että saavutettavuusvaatimuksista voi poiketa kohtuuttoman rasitteen perusteella. Kynnys ry huomauttaa, että kohtuuttomasta rasitteesta tulee tarvittaessa ilmoittaa ennakkoon. Palvelunkäyttäjällä tulee olla oikeus saada sisältö tai palvelu käyttöönsä itselleen saavutettavassa muodossa.

Lainsäädännön yhteensovittamistarpeissa tulisi huomioida YK:n vammaissopimuksen velvoitteet ja erityisesti artikla 31: Tilastot ja tietojenkeruu

1. Sopimuspuolet sitoutuvat kokoamaan asianmukaista tietoa, muun muassa tilasto- ja tutkimustietoa, jonka pohjalta ne voivat muodostaa ja toteuttaa menettelytapoja tämän yleissopimuksen soveltamiseksi. Tämä tieto on koottava ja sitä on ylläpidettävä noudattaen:

a) oikeudellisia takeita, muun muassa tietosuojalainsäädäntöä, jotta varmistetaan luottamuksellisuus ja vammaisten henkilöiden yksityisyyden kunnioittaminen;

b) kansainvälisesti hyväksytyjä normeja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi sekä tilastojen laadinnan ja käytön eettisiä periaatteita.

2. Tämän artiklan mukaisesti koottu tieto eritellään tarvittaessa, ja sen avulla helpotetaan sopimuspuolten tähän yleissopimukseen perustuvien velvoitteiden täytäntöönpanon arvioimista sekä tunnistetaan ja käsitellään niitä esteitä, joita vammaiset henkilöt kohtaavat käyttäessään oikeuksiaan.

3. Sopimuspuolet vastaavat näiden tilastojen levittämisestä ja varmistavat niiden saavutettavuuden vammaisille henkilöille ja muille.

Lakiehdotukset

Lukuun 4, 14 §:ään ehdotetaan täsmennystä ”saavutettavuus huomioiden”:

Valtion virastojen ja laitosten, tuomioistuinten ja muiden lainkäyttöelimien, sekä muiden valtion viranomaisten on siirrettävä arkistoitavat asiakirjat ja niitä koskevat arkistometa-tiedot sähköisessä muodossa Kansallisarkistolle. Kansallisarkisto määrää siirron teknisistä toteuttamistavoista saavutettavuus huomioiden.

Heini Annina
Kynnys ry